

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2486/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének a településkép védelméről szóló 30/2017. (IX. 29.) önkormányzati rendelete, valamint a Fővárosi Törvényszék 113.K.702.462/2024/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozók jogi képviselő (dr. Vitári Jenő ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése, valamint 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének a településkép védelméről szóló 30/2017. (IX. 29.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: R.), továbbá a Fővárosi Törvényszék 113.K.702.462/2024/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy a rendelkezésre álló iratok alapján az alábbiak szerint foglalható össze.
- [3] Az indítványozók (az alapügy felperesei) tulajdonában álló egymás melletti ingatlanokat az R. – Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének 10/2021. (II. 26.) önkormányzati rendelete által – módosított rendelkezései helyi építészeti örökségi védelem alá helyezték. Ezt követően a Főpolgármesteri Hivatal megkeresés útján kezdeményezte a helyi védelem tényének feljegyzését az ingatlanok tulajdoni lapjára. A megkeresésnek Budapest Főváros Kormányhivatala 2021. június 28-án kelt határozatával eleget tett. Az indítványozók bírósághoz fordultak a határozat megsemmisítése érdekében, a Fővárosi Törvényszék azonban keresetüket elutasította. A Kúria azonban a Törvényszék ítéletét hatályon kívül helyezte, és új eljárás lefolytatására utasította a Törvényszéket. Az új eljárás során a bíróság felfüggesztette a per tárgyalását, és a Kúria Önkormányzati Tanácsánál az R.

módosított rendelkezései más jogszabályba ütközésének vizsgálatát kezdeményezte, megsemmisítésüket kérve. A Törvényszék indítványának indokolása szerint az önkormányzat nem folytatott le településképi véleményezési eljárást, valamint nem készített a jogszabályoknak megfelelő értékvizsgálatot. A Kúria Önkormányzati Tanácsa a Törvényszék indítványát elutasította, rögzítette, hogy az önkormányzatot nem terhelte településképi véleményezési eljárás lefolytatása, az értékvizsgálathoz kapcsolódó dokumentumokat pedig bemutatta az önkormányzat.

- [4] A Fővárosi Törvényszék ezt követően a 113.K.702.462/2024/10. számú ítéletével az indítványozók keresetét – a Kúria új eljárásra utasító végzése által meghatározott keretek között eljárva – elutasította. Az értékvizsgálat megtörténtét a Kúria döntése alapján a Törvényszék alátámasztottnak vette, így nem tartotta indokoltnak az Önkormányzati Tanács ismételt megkeresését. A bíróság elutasította a szakértő kirendelése iránti indítványt is a vonatkozó törvényekre hivatkozva. Ezt követően az ítélet abban foglal állást, hogy a Kormányhivatal jogszerűen jegyezte-e fel a helyi védelem tényét az ingatlan-nyilvántartásba. Az ítélet a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) és az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Inytv.), valamint az alapján, hogy a feljegyzés alapjául szolgáló megkeresés jogszerűsége nem volt vitatott, arra jutott, hogy a Kormányhivatal határozata jogszerű.
- [5] 1.2. Az indítványozók ezt követően nyújtották be az Alkotmánybírósághoz alkotmányjogi panaszukat, melyben az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének, a XIII. cikk (1) bekezdésének, a XXIV. cikk (1) bekezdésének, a XXVIII. cikk (7) bekezdésének, valamint a 32. cikk (3) bekezdésének sérelmére történő hivatkozással kérték a támadott jogszabály és bírói döntés megsemmisítését.
- [6] Az indítványozók álláspontja szerint az R. módosítása előtt elmaradt az értékvédelmi vizsgálat és a hatásvizsgálat, így sérült a XXIV. cikk (1) bekezdése, tekintettel többek között arra, hogy így nem volt lehetőségük a számukra hátrányos egyedi intézkedés előtt az iratok megismerésére. Sérelmezik az indítványozók azt is, hogy a helyi védelem alá helyezésre irányuló eljárásban ügyfélként nem vehettek részt, az önkormányzat által szervezett lakossági fórumra való meghívást csupán formalitásnak tekintik.
- [7] A XIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét az indítvány azért állítja, mert a közérdek jelen esetben nem igazolja a tulajdonhoz való jog korlátozását, illetve az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) alapján kártalanítás illetné meg az indítványozókat.
- [8] Az indítványozók szerint a XXVIII. cikk (7) bekezdése azért sérül, mert az R. nem tartalmaz a védetté nyilvánítás elleni jogorvoslatra vonatkozó szabályokat, az I. cikk (3) bekezdése és a 32. cikk (3) bekezdése pedig azért, mert az R. más jogszabályokba ütközik.

- [9] A törvényszéki ítélet alaptörvény-ellenességét az indítvány alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása alapján, a korábban a jogszabállyal kapcsolatban a XIII. cikk vonatkozásában kifejtettekre utalással állította.
- [10] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében megvizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását.
- [11] Ha az indítványozó egyetlen beadványban egyaránt támad jogszabályi rendelkezést és bírói döntést is, esetleg ezek közül többet is, akkor panaszának valamennyi jogszabályi rendelkezés, illetve bírói döntés vonatkozásában, külön-külön ki kell elégítenie a törvényben meghatározott követelményeket {3193/2016. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [15]; 3150/2025. (V. 15.) AB végzés, Indokolás [35]}.
- [12] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 26. § (1) bekezdése és 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozó a panaszt a törvényi határidőn belül terjesztette elő. Az indítványozók szabályszerű meghatalmazással rendelkező ügyvéd útján járnak el az Alkotmánybíróság előtti eljárásban.
- [13] 2.2. Az indítványozók jogorvoslati lehetőségeiket kimerítették, és mint az alkotmányjogi panaszra okot adó per felperesei, jogosultnak és érintettnek is tekinthetők [Abtv. 51. § (1) bekezdés, Abtv. 26. § (1) bekezdés, Abtv. 27. §].
- [14] 2.3. Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata értelmében, ha a panasznak több tárgya van, a panasz tárgyaira vonatkozóan külön-külön kell az alkotmányjogi panaszban bemutatni, hogy azok milyen indokok, érvek alapján alaptörvény-ellenesek {lásd hasonlóan: 3193/2016. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [15]; 3251/2016. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [16]–[17]}.
- [15] Az Abtv. 27. § szerinti, a törvényszéki ítélet elleni alkotmányjogi panasz nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető, tartalmilag önálló indokolást, csupán a támadott jogszabály alaptörvény-ellenessége alátámasztására kifejtett érvekre utal vissza, így nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglalt feltételnek {lásd hasonlóan: 3150/2025. (V. 15.) AB végzés, Indokolás [36]}. Az indítvány Abtv. 27. § szerinti eleme így érdemben nem vizsgálható.
- [16] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt feltételeknek.
- [17] Az indítvány megjelöli azt a törvényi rendelkezést, az Abtv. 26. § (1) bekezdését, amely az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont]. Megjelöli az eljárás megindításának indokait, és az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmének lényegét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Megjelöli az Alkotmánybíróság által vizsgálandó jogszabályt [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont]. Megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit [Abtv. 52. §

(1b) bekezdés *d*) pont]. Tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e*) pont]. Tartalmaz kifejezett kérelmet a támadott jogszabály megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f*) pont].

- [18] 2.4. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján olyan jogszabályi rendelkezés felülvizsgálata kérhető, amelyet a bíróság az indítványozó ügyében alkalmazott.
- [19] A Törvényszék sérelmezett ítéletében a következőkről adott számot.
- [20] A Törvényszék egyrészt nem tartotta megalapozottnak a Kúria Önkormányzati Tanácsának ismételt megkeresésére irányuló indítványt. Ezen álláspontját az Önkormányzati Tanács határozatára alapozta. A Törvényszék másrészt a szakértő kirendelése iránti indítványt sem tartotta megalapozottnak. Ezen álláspontját az Étv.-re, a Kúria egy korábbi ítéletére, az Inytv.-re, valamint az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvényre alapozta. Harmadrészt, a Törvényszék a helyi védettség ingatlan-nyilvántartásba történő feljegyzésére irányuló határozat jogszerűségéről döntött. A Törvényszék megállapította, hogy a Kormányhivatal jogszerűen járt el, amikor a helyi védettség feljegyzéséről döntött. E megállapítását a Törvényszék a Ptk., az Inytv., valamint a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény rendelkezéseire alapozta. Az ítélet jogi indokolásának érvelésében a Törvényszék nem hivatkozott az R.-re.
- [21] A támadott döntést hozó bíróság a fentiek alapján tehát nem alkalmazta a támadott jogszabályt, így az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti törvényi feltételeknek, hiszen kizárólag az ügyében folytatott bírósági eljárásban a bíróság által alkalmazott jogszabály rendelkezései támadhatók meg ez úton {hasonlóan lásd: 3314/2018. (X. 16.) AB végzés, Indokolás [32], 1142/2026. (III. 23.) AB végzés, Indokolás [20]}.
- [22] 3. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. május 12.

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró